



## Výroční zpráva Hlavního výboru České společnosti pro krajinnou ekologii o činnosti v roce 2017

**1. Výroční plenární shromáždění IALE-CZ**, které se konalo 9. 2. 2017 v Lednici, stanovilo mj. také plán činnosti na rok 2017. Co se podařilo, a co nikoliv?

**2. V roce 2017 jsme uspořádali 3 vědecké konference:**

(i) **Venkovská krajina 2017**: 15. ročník mezioborové česko-slovenské konference pořádané ve spolupráci se ZO ČSOP Veronica, 19. – 21. 5. 2017 v Centru Veronica v Hostětíně v Bílých Karpatech.

(ii) **ÚSES – zelená páteř krajiny 2017**: 16. ročník tradičního semináře pořádaného ve spolupráci s MŽP ČR a AGERIS s r.o., 7. – 8. 9. 2017 na lesnické fakultě Mendelovy univerzity v Brně.

Z obou konferencí byl vydán tištěný sborník.

(Podrobnější informace o obou akcích je v posledním bulletinu současně s otázkou, jak dál s Venkovskou krajinou.

(iii) **Vývoj a dynamika krajinných struktur**: 9. 2. 2017 v Lednici (spolu s výročním plenárním shromážděním IALE-

CZ); k této konferenci byl vydán sborník abstraktů.

**3. V Brně pokračovaly diskuse a semináře u kulatého stolu** na téma **Přírodní infrastruktura – ÚSES**. Tento cyklus diskusí je organizován od roku 2010 jako trvalá výměna aktuálních informací o nejrůznějších aspektech tvorby územních systémů ekologické stability. Diskuse pořádá Pracovní skupina pro plánování krajiny CZ-IALE ve spolupráci s regionálním sdružením ČSOP Brno a Ekologickým institutem Veronica. Celkem se uskutečnily v r. 2017 čtyři kulaté stoly v období leden – duben 2017), garantem byl A. Buček. (Podrobnější informace viz Bulletin IALE-CZ č. 2/2017.)

**4. Byla vydána 3 čísla vědeckého časopisu Journal of Landscape Ecology** (3. číslo je v tisku), celkem ročník 2017 obsahuje více než 30 článků a 3 knižní recenze. Jednotlivá čísla a články jsou k dispozici v tištěné i elektronické podobě. Časopis je zařazen do databáze SCOPUS, ročník 2017 byl již desátý. Velký díl práce odvádí výkonný redaktor P. Maděra.

**5. Byla vydána 2 čísla členského zpravodaje Bulletin CZ-IALE** (druhé číslo bohužel vyšlo a bylo distribuováno až počátkem r. 2018, ačkoliv autorsky bylo připravené dříve). Bulletin obsahuje informace o činnosti Společnosti a kalendář akcí. Bulletin má nový design, přetrvává však dlouhodobý problém malé autorské spolupráce z řad členů Společnosti. Bulletin je vydáván pouze v elektronické podobě a elektronicky je také rozeslán

všem členům Společnosti na jejich e-mailové adresy.

**6.** Počátkem roku 2017 byla podána na RVS (Rada vědeckých společností) ČR upravená **žádost o dotaci na činnost na r. 2017**. Předsednictvo RVS následně rozhodlo o přidělení dotace na podporu vydávání vědeckého časopisu a pořádání vědeckých konferencí na rok 2017 ve výši 110 000,- Kč.

Na rok 2018 bylo zažádáno o dotaci ve výši 126 tis. Kč a zatím jsme nedostali ještě žádné vyrozumění o případné úpravě výše dotace, kterou bychom měli dostat.

**7.** V lednu 2018 bylo na RVS podáno podrobné **vyúčtování dotace za rok 2017 a výroční zpráva za rok 2017**, která je k dispozici na webové aplikaci RVS AV ČR. Ve zprávě je vykázáno celkem 14 organizačních a publikačních aktivit (vykazuje se JLE, bulletin, webové stránky, konference, sborníky, Krajínova cena i účast na mezinárodních akcích IALE).

**8. Účast na Evropském kongresu IALE 2017 a evropském PhD. kursu v Gentu** (viz poslední bulletin).

**9. Cena Vladimíra Krajiny za vynikající publikaci v krajinné ekologii autorovi (autorům) ve věku do 35 let.**

V roce 2017 byla poprvé vyhlášena soutěž o nejlepší publikaci v oboru. V souladu s propozicemi soutěže byly nominovány 3 publikace, rozhodnutím 11členné poroty získal cenu spojenou s finančním oceněním Michal Forejt za publikaci Forejt, M. et al, 2017: Changes and continuity of wood-pastures in the lowland landscape in Czechia, Applied Geography 79: 235-244.

**10. Webové stránky společnosti** jsou průběžně aktualizovány; bylo připraveno nové grafické logo IALE-CZ, které se objevilo v úpravě posledního bulletinu, dosud však nedošlo k jeho uplatnění na webu a v dalších dokumentech společnosti.

**11. Členská základna**

V roce 2017 jsme přijali přihlášku s pořadovým číslem 201, číslování je průběžné od počátku existence Společnosti. Současný stav členské základny činí **98** členů, z toho 5 čestných členů. **Mezinárodní členství** mělo v roce 2017 zapláceno **39** našich členů (34 platících + 5 čestných členů). Existují ovšem neplatíči, celkem evidujeme 19 členů, kteří dosud nezaplatili příspěvky za rok 2017 (stav k 7. 2. 2018).

Dlužné příspěvky je možno zaplatit v hotovosti na této konferenci, nebo dále převodem na účet 201097021/0300, s uvedením členského čísla jako variabilního symbolu.

**12. Hlavní výbor v r. 2017 projednal a schválil:**

- upřesnění plánu akcí na rok 2017 (včetně diskuse o budoucnosti konference Venkovská krajina),
- uspořádání výroční konference 9. 2. 2018 v Českých Budějovicích,
- uspořádání kursu/workshopu o získávání a zpracování dat v krajinné ekologii (workshop se neuskutečnil pro malý zájem),
- propozice udělování ceny Vladimíra Krajiny (viz výše),
- podporu účasti mladých členů na konferencích IALE (nejbližší bude světový kongres IALE v Miláně 2019),
- vydávání bulletinu a JLE,

- přijetí 8 nových členů společnosti,
- vytvoření databáze odborných přednášek, případně exkurzí, které IALE-CZ může nabídnout,
- výhledově uspořádání odborné exkurze do bývalého VVP Milovice (Mladá) s tématem Záchrana velkých evropských býložravců (zubr, pratur, divoký kůň).

*Doc. RNDr. Zdeněk Lipský, CSc.  
předseda Hlavního výboru*

**Výroční zpráva Hlavního výboru byla přednesena a následně schválena na výročním plenárním shromáždění Společnosti v Českých Budějovicích 9. 2. 2018.**

## Zpráva z konference

**„Kulturní krajina – most mezi člověkem a přírodou, mezi přírodními a společenskými vědami: Teorie a realita“**

Výroční konference České společnosti pro krajinnou ekologii (IALE-CZ) se konala 9. února 2018, tentokrát na půdě Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Ač se může spojení krajinné ekologie a Ekonomické fakulty zdát na první pohled zvláštní, výborně ilustruje interdisciplinární povahu konference, společnosti IALE-CZ i samotného oboru. Otevřenost, snaha o porozumění i příjemná atmosféra provázely akci po celý den. Díky tomuto přístupu na konferenci zazněla témata přírodovědecká i společenskovední.

V úvodním příspěvku konference se Miloslav Lapka zamýšlel nad konceptem kulturní krajiny od Carla Ortwinu Sauera a poukazoval na jeho silná, ale i slabá místa. Více než 80 let od svého vzniku je jeho pojetí kulturní krajiny jako výsledku interakce mezi přírodou a člověkem stále inspirativní a odráželo se i v samotném názvu konference. Tomáš Kučera představil výsledky výzkumu mezi žáky a studenty základních, středních a vysokých škol a ukázal, jak rozšířená je neznalost mnohých krajinných funkcí a pochopení krajiny samotné. Tyto problémy je možno začít řešit změnami výuky a větším důrazem na spojující koncept krajiny v různých předmětech. Následně Markéta Šantrůčková prezentovala výzkum biodiverzity v zámeckých parcích a zahradách. I tento příspěvek potvrdil nutnost komplexní péče o kulturní a přírodní dědictví, což ale

v praxi není vůbec snadné. Michal Forejt, nositel ceny Vladimíra Krajiny pro rok 2017 za vynikající publikaci v krajinné ekologii pro autory ve věku do 35 let, seznámil posluchače jednak s problematikou pastvin s dřevinami a také s tématem extenzivních sadů v Česku a Sasku. Obohatil tak konferenční diskuzi o kulturní krajině o fenomény, které zatím nebyly příliš zkoumány.

Ekologickým aspektům rudních odkališť se věnoval ve svém příspěvku Otto Rauch. Tento specifický biotop představuje další nepříliš prozkoumaný fenomén, který je otiskem industriálního využívání krajiny. Josef Fanta hovořil o nově vzniklé Platformě pro krajinu, jež byla zřízena při Komisi životního prostředí AV ČR a klade si za cíl přispívat ke zkvalitnění politik, které se krajiny týkají. Jak přednášející zdůraznil, ve veřejné správě komplexní pohled na krajinu chybí a je třeba, aby v tomto ohledu vědecká komunita nezůstala stranou. Literárně-vědní přístup ke krajině představila Veronika Faktorová v příspěvku věnovaném Šumavě jako obrazu divočiny, zejména v díle Karla Klostermanna. I tento přístup je v rámci široce pojaté ekologie krajiny velmi přínosný, neboť poukazuje na kořeny mnoha našich představ o přírodě a dokládá proměny jejího vnímání v čase. Petr Maděra se ve svém vystoupení zabýval starobylými výmladkovými lesy v krajině, což je způsob lesního hospodaření, který je v české krajině patrný již od pravěku, ale který v současné krajině téměř vymizel. I on poukázal na provázanost přírodního a kulturního dědictví, konkrétně na příkladu managementu lesů. Aktuálnímu problému dotací na chov ovcí a podpory rozšiřování teritorií vlků se věnovala Andrea Dohnalová. Zdůraznila jistou protichůdnost

různých dotací a obtížnost kvantifikace finančních náhrad. Velkou diskusi vyvolal příspěvek Jana Purkyrta o dynamice fragmentace krajiny a metodických přístupech k jejímu studiu.

Konference ukázala, že téma kulturní krajiny funguje jako společný jmenovatel velmi různorodých přístupů a vědních oborů, nejen samotné krajinné ekologie. Teoretické pojetí krajinné ekologie a kulturní krajiny respektuje potřebu plnohodnotného dialogu mezi člověkem a přírodou a mezi přírodními a společenskými vědami. Stejně tak funguje žitá přirozenost a každodenní zkušenost člověka. Dojde-li na legislativu a veřejnou správu, přestává být propojení těchto fenoménů samozřejmé a do popředí se mnohdy dostává byrokratické oddělení přírody a člověka, respektive přírodního a kulturního dědictví. Krajinná ekologie má jistě potenciál, aby toto do velké míry umělé dělení bylo postupně odbouráváno.

Ke každé konferenci patří kromě odborné roviny i rovina společenská, proto byla letošní výroční konference IALE-CZ dvoudenní. Neformální diskuze, vedené při přestávkách na kávu, večer pokračovaly v Klubu malých pivovarů a nejstatečnější účastníci konference druhý den ráno vyrazili vlakem na běžkařský výlet do okolí Nového údolí na Šumavě. Praktická rovina poznávání kulturní krajiny byla protiváhou a doplněním odborné roviny teoretické.

### Dodatek k exkurzi

Co by to totiž bylo za krajinné ekology, kdyby nepoznávali krajinu na vlastní nohy a vlastními smysly přímo v krajině! Poznávání kulturní krajiny Nového Údolí na samé hranici s Bavorskem začalo už cestou lokálkou z Českých Budějovic, přes Černý Kříž do Nového Údolí. Náš náhradní plán jet ve stopě podél Schwarzenberského kanálu z Nové Pece dostal povážlivou trhlinu, když jsme smutně pozorovali mizející sněhovou pokrývku z Českých Budějovic na Šumavu a definitivně jsme se rozhodli, když právě v Nové Peci přistoupili do vlaku běžkaři, jedoucí za sněhem do Nového Údolí.

Trať byla postavena v roce 1910, nyní zde končí. Dříve spojovala rozvíjející se obec s počtem 271 obyvatel se světem hlavně z hospodářských důvodů. Pak spadla opona a to doslova železná a Nové Údolí bylo vysídleno, trať přes hraniční potok přerušena, aby nikoho nenapadlo utíkat z nejprogresivnějšího společenského systému na světě, jak sám sebe označoval, někam jinam. Ze Stožce byla tehdy na kolejích železná vrata otevíraná jen pro vlaky se dřevem. Na bavorské straně byl úsek železnice z Haidmühle do Jandelsbrunn v roce 1974 rozebrán. Historie zde zanechala ve strukturách krajiny sice nenápadné, ale v historii a symbolech velmi silné a čitelné stopy.

V Novém Údolí, díky nadmořské výšce přes 800 m, jsme se dočkali souvislé sněhové pokrývky tvrdého a trochu přemrzlého sněhu a vydali se koridorem bývalé navazující železnice do Bavorska. Krásně najeté stopy, rovinatá trať udržující výšku, jak je u železnice zvykem, a poměrně málo lidí – to byly skvělé podmínky pro poznávací cestu do Neureichenau, kde byla otočka s čajem a sušenkou pro nás čtyři statečné.

Témata konference, včetně ukázky výmladkových javorů, kontinuity a diskontinuity sociálního systému ve stejném přírodním systému, i obyčejné pěkné lidské povídání nás provázelo celou cestu. Těch 21 km na běžkách poměrně rychle uběhlo, pak jen skok na hrachovou polévku na české straně v hotelu Nové Údolí a lokálka nás opět odvážela zpět do městského a akademického světa.

Oborové hranice jak při setkání v Klubu malých pivovarů, tak zejména při běžkařské exkurzi po zaniklých železnicích Nového Údolí – Haidmühle se ukázaly býti spíše cestami, formami přístupu, než akademicky vážnou překážkou vzájemného porozumění. Opět se prokázalo, jak dokáže krajina a úcta k ní lidi spojit.

*Jan Vávra, Miloš Lapka  
a Markéta Šantrůčková*



## Za krajinným ekologem docentem Antonínem Bučkem

Českou krajinnou ekologii, ochranu přírody a krajiny nečekaně postihla velká ztráta. Dne 5. března 2018 zemřel v Brně ve věku 75 let doc. Ing. Antonín Buček, CSc. Již během studií na brněnské lesnické fakultě vzal za své krédo svého učitele profesora Aloise Zlatníka, geobiocenologa a ochránce přírody – totiž, že výzkum přírody není možný bez její ochrany. V tomto duchu působil výzkumně, pedagogicky i organizačně přes půl století, a to vždy s vysokým nasazením a velmi důsledně.

Po krátkém zaměstnání v lesnickém provozu a při stanovištním průzkumu lesů zaměřil svůj zájem na problematiku celé krajiny jakožto životního prostředí nejen lidí, ale i živočichů a rostlin. Stal se vědeckým pracovníkem Geografického ústavu Československé akademie věd v Brně. Na tomto významném krajinnovědném pracovišti téměř 20 let úspěšně vedl právě oddělení životního prostředí. Z jeho mnohých aktivit vyberme alespoň některé. Byl protagonistou kritického hodnocení výstavby jihomoravského vodního díla Nové Mlýny, vzápětí i projektu průplavu Dunaj – Odra – Labe. Neohroženě se v 70. letech postavil i proti výstavbě automotodromu v Podkomorských lesích u Brna. Vždy promyšleně, se znalostí přírodních poměrů a souvislostí, s dostatkem argumentů místo pouhých výkřiků. S inženýrem Igorem Míchalem z pražského Terplanu (Státního ústavu pro územní plánování) vytvořili konstruktivní dvojici, pod jejímž vedením vznikl například roku 1985

Ekologický generel ČSR – kritický rozbor životního prostředí našeho státu.

S urbanistou architektem Jiřím Löwem a dalšími odborníky vytvářel koncepci a metodiku územních systémů ekologické stability krajiny. Léta byl organizátorem každoročního semináře na téma ÚSES – zelená páteř krajiny, stejně jako odborné konference Venkovská krajina, pořádané v bělokarpatkém Hostětíně. Stál u zrodu, a posléze byl i předsedou České společnosti pro krajinnou ekologii.

Nesporně i romantický nádech měla A. Bučkem iniciovaná a organizovaná, dnes již legendární Akce Dno. V průběhu 80. let se na ni každoročně sjížděli dobrovolní ochránci přírody ze všech koutů bývalého Československa (mimo jiné i účastníci letních táborů Hnutí Brontosaurus, na nichž A. Buček rovněž působil), aby z budoucího dna spodní novomlýnské nádrže pod Pálavou přesazovali na vhodné lokality mimo záplavu kriticky ohrožené bledule letní a další vzácné rostliny včetně leknínů. Však o tom také ekologický filmář Ivan Stříteský natočil roku 1987 jeden ze svých nejúspěšnějších filmů – Chválu bláznovství, na kterém A. Buček významně spolupracoval.

Po zrušení Geografického ústavu ČSAV roku 1993 odešel A. Buček na Lesnickou a dřevařskou fakultu Mendelovy univerzity v Brně, kde na Ústavu lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie působil až do konce svého života. A třebaže se zde roku 2002 habilitoval v oboru ekologie lesa, věnoval se nejen výzkumu lesních společenstev, ale nadále i celé krajině. Svědčí o tom jeho významná spoluúčast při tvorbě obsáhlého Atlasu krajiny České republiky (2009). Přednášel ekologicky a ochránářsky zaměřené předměty nejen na lesnické a zahradnické fakultě

Mendelovy univerzity, ale i na Masarykově univerzitě – geografům na Přírodovědecké fakultě a humanitním environmentalistům na Fakultě sociálních studií. Byl vedoucím úspěšných diplomových prací více jak 100 lesních a krajinných inženýrů. Jako školitel přivedl k doktorskému titulu 13 postgraduátů v oborech Ekologie lesa a Tvorba a ochrana krajiny. A jen sotva by se bez iniciativy docenta Bučka a objevitelské erudice jeho doktoranda Zdeňka Hrubého podařilo obnovit výzkum na legendárních polygonech profesora Zlatníka v pralesích Ukrajinských Karpat, založených ve 30. letech minulého století. Docent Buček bádá i na Kubě, věnoval se záchraně dračinců na jemenském ostrově Sokotra, zúčastnil se i prognózy vlivů plánovaných zimních olympijských her v Soči na krajinu Kavkazu. Zanechal po sobě přes 400 odborných i popularizačních publikací. Obsáhlou kapitolou je jeho působení v Českém svazu ochránců přírody, kde byl předsedou základní organizace Veronica, spoluzakladatelem a velmi aktivním členem redakční rady stejnojmenného časopisu, který v Brně

vychází již přes 30 let. A rád si zanotoval zejména hornácké písničky při cimbálové muzice Veronica. Když roku 2009 byla docentu A. Bučkovi udělena prestižní Cena Josefa Vavrouška, stalo se tak právem člověku nad jiné prospěšnému a zasloužilému ve výzkumu a ochraně přírody a krajiny.

V sobotu 10. března zazněly při rozloučení v krematoriu města Brna i verše oblíbeného Bučkova básníka Robinsona Jefferse:

*V podmračném světle, v bezčasém klidu  
člověk proniká hlouběji než k nervům nebo  
srdci přírody,  
k lůnu nebo duši,  
proniká až na kost, lhostejnou bílou kost  
panovníci.*

Obdobně jako americký básník, zasvětil i docent Antonín Buček svůj obdivuhodně plodný život odporu proti negativním vlivům přebujelé a rozmařilé civilizace.

*Jan Lacina*



## Vzpomínka na nizozemského krajinného ekologa prof. dr. ing. I. S. Zonnevelda

Na začátku letošního roku mě zastihla smutná zpráva: zemřel významný nizozemský krajinný ekolog Isaac S. Zonneveld. 19. prosince 2017 ve věku 93 let skončil bohatý a plodný život významného vědce, který se svou činností zapsal do nizozemské a evropské krajiny.

Mladá léta I. S. Zonnevelda nebyla nikterak jednoduchá. V roce 1940 okupovali Nizozemsko němečtí nacisté. I. S. Zonneveld se zapojil do odbojové činnosti a celou válku se skrýval v ilegalitě v lesích nizozemského Zeelandu, v deltě Rýna. Lužní lesy na lokalitě Biesboch mu zachránily život. Zde také poznal svou pozdější manželku, často se tam po válce vracel a prováděl tam různé výzkumné práce.

Po válce vystudoval tropické lesnictví na Zemědělské univerzitě ve Wageningen. Během studia se specializoval na půdní a vegetační vědu. Po ukončení studia pracoval v Ústavu pro mapování půd ve Wageningen, se speciálním zaměřením na lesní půdy. Později pracoval pro FAO a pro ITC Enschede (Mezinárodní školicí středisko při univerzitě Twende). Zde se postupně vypracoval na mezinárodně uznávaného krajinného ekologa, který měl vynikající schopnost kombinace znalostí z geografie, ekologie, půdní a vegetační

vědy. Stal se jedním ze zakladatelů nizozemské krajinné ekologie, která v poválečných letech udávala směr vývoje krajinné ekologie v Evropě.

Vzpomínám na jeho aktivní vystoupení na ustavujícím kongresu IALE v Nizozemsku. Pamatuji jím řízené podnětné diskuse nad problémy nizozemské a evropské krajiny a na prosazování vyvážených řešení ekonomických, ekologických a kulturních vztahů při využívání krajiny. Měl hluboký smysl pro humor, kterým uměl překlenout rozpory a nasměrovat mnohdy i složitá jednání ke konsenzuálnímu řešení. Už v 70. letech minulého století se iniciativně podílel na zpracování vize nizozemské krajiny a smysluplné krajinné politiky. Dovedl oslovit i laickou veřejnost. I proto si je dnes nizozemská veřejnost silně vědoma významu krajiny jako prostoru veřejného zájmu.

I po odchodu do důchodu v roce 1989 zůstal aktivní a podílel se na výzkumu lesa a krajiny. V letech 1991 – 1998 byl například předsedou výzkumné sekce Královské nizozemské lesnické společnosti. A ještě v roce 2010 se jako „šedá eminence“ podílel na řízení národních vzdělávacích lesnických kurzů.

I. S. Zonneveld byl mimořádná osobnost. Doslova nevyčerpatelný zdroj vědeckých informací, inspirující, plný nápadů a podnětů. V nizozemské krajině zanechal trvalou stopu.

*Josef Fanta*

## Krajinářská dílna v dubnu 2018

**Krajinářská dílna Zubrnice**  
**13. - 15. dubna 2018**

### Místo konání:

Malebná obec **Zubrnice** (zhruba 15 km od Ústí nad Labem) v srdci Verneřického středohoří je dobrým výchozím místem k poznávání okolních scenérií. Obec prvně písemně zmiňovaná ve 14. století je nejmladším skanzenem v Čechách. Tomuto souboru lidové architektury vévodí na náměstí barokní studna z r. 1695 a kostel Sv. Maří Magdalény. Expozice zahrnují roubená zemědělskou usedlost statku čp. 61 se sušárnou, vesnický obchod a školu. V údolí Lučního potoka najdeme malý vodní mlýn. Zubrnice jsou známe také svou lokálkou na bývalé zrušené trati Velké Březno - Zubrnice s expozicí dopravy v nádraží budově.

### Zaměření dílny:

Krajinářská dílna se tématicky zaměří na **dynamiku kulturní krajiny**. V srdci chráněné krajinné oblasti Českého středohoří se dotkneme problematiky ochrany přírody, managementu krajiny s příkladem skanzenu Zubrnice jako aktéra údržby obrazu krajiny a tradic z dob minulých pro další generace.

Dílna je určena všem zájemcům, studentům a odborníkům v oborech zabývajících se využíváním krajiny z různých úhlů pohledu, její historickou či estetickou stránkou.

Cílem je sdílet a diskutovat různé názory k problémům kulturní venkovské krajiny. Chceme se zamyslet nad změnou krajiny

a tedy přístupu člověka k ní v průběhu staletí. Dozvíme se, jak se zde hospodaří dnes a jaké nešvary trápí zdejší ochranu přírody a krajiny.

### Program:

- **pátek 16 hod** společná **procházka po okolí Zubrnice** s Jiřím Nádvorníkem
  - **19 hod** posezení u večere v hostinci U Pernekrů v Zubrnících
  - **sobota 9 hod** celodenní **putování po zaniklých obcích v okolí Bukové hory** s Petrem Karlíčkem a Johankou Vardarman (cca 12 km) - trasa: *Zubrnice - býv. samota Mauerschlin - býv. Velké Stínky - Buková hora - býv. Vitín - býv. samota Tschirlaken - Malé Březno*; oddych v hospůdce U Fešáka, přesun busem do Zubrnice
  - **společné večerní posezení** ve společenské místnosti bude tématickou diskuzí navazující na putování po zaniklých obcích a na dobrovolné příspěvky v rámci večera
- Kdo bude mít zájem nadnést téma, dostane slovo k rozebrání tematiky dle uvážení na zhruba 5 až 10 minut - dejte nám určitě vědět.

O své poznatky se podělí:

**Johana Vardarman** - navázání na putování po zaniklých obcích - změna krajiny na Verneřicku  
**Šárka Kopecká** - problematika zemědělství v CHKO České středohoří  
**Michal Forejt** - luční sady neboli tzv. streuobstwiesen v česko-saském příhraničí  
**Martin Dolejš** - koncepty studia vztahů hybatelů změn krajiny

- **neděle 9:30** komentovaná **prohlídka skanzenu** s p. Ledvinkou, ředitelem skanzenu Zubrnice, který byl oceněn za jeho přínos prestižní cenou Artis Bohemiae Amicis

(vstupenka pro skupiny 90 Kč /os. na okruh po vesnici i po mlýnech v údolí Lučního potoka)

### Doprava:

- individuální - pokud bude vůle můžeme zorganizovat spolujízdu
- autobus z Ústí n. L. od nádraží jezdí každou hodinu (směr Ústěk/Verneřice)

### Ubytování:

- **ubytovna Zubrnice** - kapacita 25 míst (šestilůžkový a pětilůžkový pokoj, dvoulůžkový pokoj 7x), každý pokoj se sociálním zařízením, v prvním poschodí kuchyňka, v přízemí společenská místnost
- cena 250 Kč/os/noc (placen v hotovosti na místě)
- pro členy IALE CZ příspěvek na ubytování

### Jídlo:

- každý si hradí sám
- možnost večeře v zubrnickém hostinci U Pernekrů (Ize zde objednat i snídani při ubytování v ubytovně)
- na sobotní výlet si připravte svačino-oběd (pozor, možnost zakoupit něco v Zubrnících NENÍ!)
- v sobotu možnost občerstvení se po výletu v hospodě U Fešáka v Malém Březně
- sobotní večerní pohoštění stylem kdo co vypije a sní, to si zaplatí (dodáme lokální víno, pivo, mošt), uvítáme jakékoliv donesené dobroty ;)

### Kontakt a přihlášky:

Přihlášky na krajinářskou dílnu se vyplňují [online](#). Můžete nás kontaktovat také přes emailovou adresu **dilna2018@email.cz**.

Na všechny účastníky se těší organizační tým

*Michal Forejt, Petra Kadlecová  
a Johanka Vardarman*

## Kurz Landscape Europe pro doktorandy

**LANDSCAPE EUROPE PhD kurz v Nitre 13. – 16. června 2018**

The course is organised by LANDSCAPE EUROPE network and is linked with the PECSRL2018 conference in Clermont-Ferrand and Mende (3-9/09/2018), where [the described sessions](#) will be organised. This is an opportunity for PhD students to present their research in the fields of landscape transitions, agricultural landscapes or landscapes of tourism and interact with experienced senior researchers. The PhD students can gain knowledge from other presentations, receive feedback on their own presented work, discuss research results with the LANDSCAPE EUROPE members and other participants and they have a chance contributing to a joint publication planned after the PECSRL2018 conference. Part of the course is a field trip to selected places in the Nitra region.

**Note:** participation at PECSRL2018 is NOT precondition to attend this PhD course.

### Venue:

Building of Slovak Academy of Sciences, Akademická 2, Nitra, Slovakia

### Fee:

**90 EUR** (includes participation fee, dinner on 13/06, lunch and dinner on 14/06, lunch on 15/06, coffee breaks and field trips on 14-15/06)

### Deadlines:

**31/03/2018** – Deadline for submission of abstracts

**09/04/2018** – Confirmation of acceptance

**30/04/2018** – Registration and payment

### Topics:

**European landscape transition across Europe:** the challenge of Central and Eastern Europe

Land take, land use intensification and land abandonment appear as major processes in the landscape, driven by market competition, land ownership conditions, changed opportunities for work and mobility. Global trends, facilitated by EU policies and measures, visibly change local landscapes and livelihoods. While the north-western and Mediterranean parts of Europe experienced comparable landscape changes earlier, for countries of Central and Eastern Europe such landscape transition is now occurring as an unintentional and inevitable side-effect of socio-economic progress, to the good and to the bad. Is Central and Eastern Europe making the same mistakes as experienced in other parts of Europe earlier? How landscape transition is monitored, where are the hotspots of transition and what are the mechanisms of change? How are changes in the landscape perceived and influenced by communities in the East and the West? Is there an opportunity for modern commons to arise?

**Intangible benefits of agricultural landscapes:**

Although multi-functional role of agriculture has been known for a long time, recent trends in EU agriculture shows increase of farm and field sizes, increase of arable farming and decrease of mixed farms leading to

farming homogenisation. It appears that farm management is strongly influenced by global policies while local needs tend to be less prioritized. There is an unsolved imbalance between economic purposes and social or/and ecological consequences. Could this be due to a lack of documentation, stakeholder engagement or simply linking of benefits to the land? Is this another variety of the “tragedy of the commons”? Exactly what are the most valued intangible benefits of the agricultural landscape? And what are the most suitable instruments to measure and monitor these many various functions of agricultural landscapes and their link to quality of life?

**Landscapes of tourism destinations:** which quality of life? Tourism represents an important driver of and target for cultural and environmental change—both positive and negative—at the destination landscapes. Well-being, gastronomy, and various other special visitor interests, highly related to and dependent on landscape resources, are currently instigating exponential tourism growth in Europe and elsewhere. As visitors’ priorities and consumption patterns evolve, how do tourism impacts and interplay with the destination landscapes affect quality of life in/ through/ for the landscape (new challenges, potential, threats and constraints)? Increasingly, Europeans opt for ‘green’ tourism and ‘slow’ traveling — how do these trends affect destination landscape quality? At the same time, certain European destinations suffer from uncontrollable tourism growth and new flexible forms of accommodation, increasingly displacing locals from their homes and places of residence (Barcelona, Venice, Mykonos etc) — which quality of

life at the destination landscapes, then, and for whom?

**Programme:**

**13/06/2018 (Wednesday):** Arrival of participants; Guided tour in the Nitra city, including joint dinner

**14/06/2018 (Thursday):** 8.00 – 8.15 Welcome, introduction; 8.15 - 10.00 Presentations of contributions to the PECSRL2018; 10.00 – 10.20 Coffee break; 10.20 – 12.00 Presentations of contributions to the PECSRL2018; 12.00 – 13.00 Lunch break; 13.00 – 14.00 Presentations of contributions to the PECSRL 2018; 14.00 – 15.00 Discussion, wrap up (improvements towards PECSRL2018); 15.00 – Coffee / LANDSCAPE EUROPE General Assembly; 16.30 – field trip to Zobor hill (land use transitions in the Nitra urban and peri-urban area), dinner in the city centre

**15/06/2018 (Friday):** 8.00 – 10.00 Presentations of PhD students; 10.00 – 10.20 Coffee break; 10.20 – 12.00 Presentations of PhD students; 12.00 – 13.00 Lunch break; 13.00 – 14.30 Panel discussion with PhD students (reflection on their research work); 14.30 Coffee; 15.30 field trip to Nová Baňa region (dispersed settlement, extensive agriculture, tourism)

**16/06/2018 (Saturday):** Optional field trip to the selected places (on demand, not included in the costs)

**Contact details:**

Magdaléna Bezáková  
(magdalena.bezakova@savba.sk)

## 4/2018

8. – 12. 4. [US-IALE annual meeting](#). Chicago, USA.

13. – 15. 4. [Krajinářská dílna IALE-CZ](#). Zubrnice, Česká republika.

17. – 19. 4. [RegioResources 21-2018: Global Megatrends and Landscape](#). Smolenice, Slovensko.

26. – 28. 4. [6th International Congress on Mountain and Steep Slope Viticulture](#). La Laguna, Tenerife, Španělsko.

## 6/2018

6. – 8. 6. [Healthy landscapes: green, regeneration, safety](#). Bologna, Itálie.

12. – 15. 6. [5th European Congress of Conservation Biology](#). Jyväskylä, Finsko.

13. – 16. 6. [Landscape Europe PhD Course](#). Nitra, Slovensko.

18. – 21. 6. [Adaptation Futures 2018. Dialogues for Solutions. 5th International Climate Change Adaptation Conference](#). Cape Town, Jihoafrická republika.

## 9/2018

3. – 9. 9. [28th PECSRLbiennial international conference: European Landscapes for Quality of Life?](#) Clermont-Ferrand a Mende, Francie.

5. – 7. 9. [IALE-D Jahrestagung, Landschaften im Wandel –Erkennen, verstehen und gestalten](#). Hannover, Německo.

5. – 9. 9. [4th International Conference on Water Resources and Wetlands](#). Tulcea, Rumunsko.

17. – 20. 9. [Landscape Archaeology Conference](#). Newcastle a Durnham, UK.

## 7/2019

1. – 7. 7. [IALE World Congress](#). Milano, Itálie.